

AZ ERKEL FERENC SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVFORDULÓJÁRA szervezett megemlékezések sora a zeneszerző szülővárosában, Gyulán a Budapesti Filharmóniai Társaság ünnepi koncertjével kezdődött. Az Erkel-évforduló tiszteletére a Filharmónia Budapest Nonprofit Kft. nemzetközi operaversenyt hirdetett. A 10 ezer eurós fődíjért az első fordulóban barokk, klasszikus és romantikus áriákkal lehet versenyezni. A második fordulóban a Bánk bán, a Hunyadi László, a Brankovics György, a Dózsa György, a Névtelen hősök, a Bátori Mária és az István király részleteit kell előadni. A döntőben a Bánk bán áriái mellett egy-egy választott Mozart, Beethoven, Rossini, Donizetti, Mascagni, Puccini, Verdi, Bizet, Gounod, Muszorgszkij, Csajkovszkij és Richard Strauss jelenetét is elő kell adni eredeti nyelven.

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ VENDÉGJÁTÉKÁVAL kezdődött meg a 20. karlsruhei Európai Kultúrnapok rendezvénysorozata. Szokolay Sándor műve Kovalik Balázs rendezésében szakmai és közönségsikert aratott a Badeni Tartományi Színházban. A május 8-ig tartó kultúrnapok vendége idén Budapest és Pécs. A fesztivált Karlsruhe városa és a Badeni Tartományi Színház közösen szervezte. Pécs idén a németországi Essen és a törökországi Isztambul mellett Európa kulturális fővárosa – ez is indította a szervezőket arra, hogy Róma, Isztambul és Moszkva után a baranyai megyeszékhely és Budapest legyen a fesztivál vendége. Heinz Fenrich, Karlsruhe főpolgármestere úgy fogalmazott, a kerek évfordulóra „nagyszabású partnerként”, Magyarországot hívták meg, „amely az elmúlt évtizedekben megváltoztatta Európa történelmét” – olvasható az operaház sajtófőnökének közleményében.

AKCIÓ BOLGÁR KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK MEGMENTÉSÉÉRT. A 4000 európai tagot számláló Pearle más nemzetközi művészeti szövetségekkel társulva, lépéseket tesz annak érdekében, hogy a bolgár zenei intézmények finansziális megrövidítését tervezető Bolgár Kulturális Minisztérium elálljon szándékától. A Pearle szervezet elnöke április 28-i keltezéssel levelet intézett a bolgár kulturális miniszterhez és az illetékes bolgár szakszervezetekhez, melyben felhívja a figyelmet arra, hogy a kultúra és művészet hiánya aláássa a társadalom erkölcsi alapjait, és táptalajt teremt a bűnözésnek.

BÉCSI KONCERTSOROZATTAL ÜNNEPLI 85. SZÜLETÉSNAJÁT PIERRE BOULEZ. A számos előadás között a nagy hírű Bécsi Filharmonikus Zenekart fogja vezényelni legendás székhelyén, a Musikverein hangversenytermében. Még olyasvalaki számára is, akit a kortárs zene egyik legnagyobb élő alakjának tartanak, „nagyon félelmetes” a gondolat, hogy születésnapját egy olyan városban ünnepelje meg, ahol Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Johannes Brahms, Arnold Schönberg, Alban Berg és Anton von Webern élt - ismerte el Pierre Boulez a francia hírügynökségnek adott nyilatkozatában.

BEETHOVEN-KONCERTEK MARTONVÁSÁRON. A fiatal zenészgeneráció legjobb hangszeres és énekes szólistái, valamint a Nemzeti Filharmonikus Zenekar tolmácsolásában, Kocsis Zoltán, Vásáry Tamás és Antal Mátyás vezényletével csendülnek fel Beethoven zeneművei júliusban Martonvásáron. A hangversénysorozat első rendezvényét július 17-én tartják, a másodikra július 24-én kerül sor, a befejező koncert pedig július 31-én lesz az MTA Martonvásári Mezőgazdasági Kutatóintézetének parkjában levő szigeten, ott, ahol a Brunszvik családnál tett látogatásai során szívesen időzött maga Beethoven (1170–1827) is.

BARTÓK BÉLA SZÜLETÉSNAJJA, MÁRCIUS 25. előtt egy nappal jelent meg a Bartók Új Sorozat (BÚS) 16. lemeze; a korongra a harmincas években született két nagy mű, a Zene húros hangszerekre, ütőkre és celestára, valamint a vonószerekarra írt Divertimento került, kiegészítve a Magyar képekkel.

DANIEL BARENBOIM ZONGORAMŰVÉSZ-KARMESTER kapja idén az 50 ezer euróval járó Herbert von Karajan-díjat, amelyet a Festspielhaus Baden-Badent működtető magánalapítvány hozott létre 2003-ban. A 67 éves, Buenos Airesben született, izraeli származású zongoraművész-karmestert, mint az elmúlt 60 év egyik meghatározó jelentőségű muzsikusa és gondolkodóját tartja elismerésre méltónak az alapítvány. Tavaly a Contergan nevű gyógyszer miatt súlyosan sérülten született német bariton, Thomas Quasthoff kapta a díjat, 2008-ban a koncertezésről visszavonuló Alfred Brendel zongoraművészt tüntették ki. 2007-ben nem zenészt, hanem a híres koreográfust, John Neumeiert jutalmazták. Első ízben, 2003-ban a hegedűművész Anne-Sophie Mutter vehette át a Karajan-díjat.

KILENCVENÉVES KORÁBAN ELHUNYT WOLFGANG WAGNER, a világhírű német zeneszerző Richard Wagner unokája, a Bayreuthi Ünnepi Játékok korábbi vezetője. A játékok honlapján megjelent közlemény szerint Wolfgang Wagnert – aki a Wagner-családdal rokonságban álló Liszt Ferenc dédunokája volt – bayreuthi otthonában érte a halál.

LISZT FERENC SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL hamarosan nemzetközi fesztiválprojekt indul, amelyben Magyarország is szeretne részt venni. A fiatal zeneszerzőket és előadóművészeket bemutató projekt a flamand fesztiválszövetség ötlete, amelyhez már hét európai országból csatlakoztak, például franciák, svédek.

HAYDN-EMLEKTÁBLÁT AVATTAK A BUDAI VÁRBAN. A Magyar Nemzeti Galéria falán, az egykori trónterem oldalán ezentúl emléktábla hirdeti, hogy 1800. március 8-án, 210 évvel ezelőtt itt hangzott föl Budán először Joseph Haydn A teremtés című oratóriuma. A budavári palota Mária Terézia-szárnyában, az egykori trónteremben, ahol most XV–XVI. századi szárnyas oltárok láthatók, 1800. március 8-án ezzel az oratóriummal köszöntötték József nádort születésnapján.

JOHANN SEBASTIAN BACH 325 ÉVE SZÜLETETT. Háromszázhuszonöt éve, 1685. március 21-én született Eisenachban Johann Sebastian Bach, minden idők egyik legnagyobb zenei lángelméje. Nagy múltú zenészcsalád nyolcadik gyermeke volt, első zeneóráit apjától kapta. Tízévesen maradt árván, ettől kezdve legidősebb bátyja nevelte, az általa túl nehéznek ítélt kottákat éjszakánként, holdfénynél másolta

magának. Szépen csengő szoprán hangja révén kerülhetett gimnáziumba, amikor hangja mutálni kezdett, szükség esetén hegedült, vagy orgonált és megtanulta az orgonaépítés művészetét. Halálát követően több műve elveszett, egy időre őt is elfeledték, és csak Mendelssohn „fedezte fel”.

JOSEPH HAYDN OSZTRÁK ZENESZERZŐ HALÁLÁNAK 201. ÉVFORDULÓJÁRA emlékeznek a Haydn Emléknapiak 2010 keretében Fertődön és Kismartonban. Az Esterházy család egykori karmesterének műveit május 29. és 31. között nemzetközi művészek, például Tzimon Barto amerikai zongorista és az Osztrák-Magyar Haydn Zenekar szólaltatja meg. Joseph Haydn (1732–1809) nagy hatással volt kora több zeneszerzőjére is, többek között Franz Schubertre. Barto az első emléknapi a két komponista műveiből ad elő a kismartoni (Eisenstadt) Esterházy-kastélyban.

KOSSUTH-DÍJAT KAPOTT RADOS FERENC ZONGORAMŰVÉSZ. Bár Rados Ferenc tavaly volt 75 éves, nem gondolja úgy, hogy a Kosuth-díjat elkésvé kapta meg, mert a születésnapjait sosem tartotta nyilvános ügynek, sőt általában elhárította, ha egy-egy évforduló alkalmából megkeresték. 1997-ben Bartók-Pásztory-díjjal, 2004-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével (polgári tagozat) tüntették ki.

A NYOLCVANÉVES LORIN MAAZEL SZTÁRKARMESTER váltja Christian Thielemann eddigi zeneigazgatót a Münchener Filharmonikusok élén – erről döntött a bajor főváros vezetése egyhangú szavazással. Maazel jelenleg a spanyolországi Valenciában dolgozik, azonban számos szállal kötődik Németországhoz, hiszen 1965 és 1971 között a berlini Német Opera főzeneigazgatója volt, majd a Bajor Rádió Szimfonikus zenekarát dirigálta 1993-tól kilenc éven át.

HUSZONÖT ÉVE, 1985. MÁRCIUS 12-ÉN HALT MEG PHILADELPHIÁBAN ORMÁNDY JENŐ (Eugene Ormandy) magyar születésű amerikai karmester. 1899. november 18-án Budapesten látta meg a napvilágot Blau Jenő néven. Budapesten utoljára 1936-ban lépett fel, Budavár visszafoglalásának 250. évfordulóján vezényelt. A háború előtt és alatt származása, később amerikai állampolgársága miatt nem hívták szülőhazájába. 1967-ben, Kodály 85. születésnapjára budapesti koncertet tervezett, de az ünnepelt nem érte meg azt. Ormandy a világhírű magyar karmesterek sorában, Fricsay Ferenc, Szél György, Reiner Frigyes és Solti György mellett öregbítette zenei életünk és zeneoktatásunk hírnevét.

ÖT ÉVES A MŰVÉSZETEK PALOTÁJA, ahol a nyitás óta megtartott több mint 5 ezer eseményre összesen mintegy 3,5 millióan voltak kíváncsiak. Az intézmény március 14-iki „születésnapját” fotókiállítással és hangversennyel ünnepelte. Kiss Imre vezérigazgatónak egyik legfőbb büszkesége az intézmény csapata, amely az ő ars poétikájával egyetértve befogadó és prezentációs készségről egyaránt tanúságot tett, tiszteli és kész bemutatni más népek kultúráját. A programok korra és műfajokra nézve ezért lehetnek olyan sokfélék. A csecsemők, a kamaszok, az egyetemisták a házban éppolyan szívesen látott, fontos vendégek, mint a zenei inycenek, akik a világsztárokra kíváncsiak.

STÚDIÓMINŐSÉGBEN LETÖLTHETŐ KLASSZIKUS ZENE VÁJT FÜLŰEKNEK. A vájt fülű klasszikuszene-rajongók igényeinek megfelelően a Londoni Filharmonikus Zenekar koncertfelvételei hamarosan a hagyományos CD-lemezek hangminőségénél is jobb formátumban lesznek letölthetők. A zenekar bejelentése szerint Händel Messiásától Mozart Requieméig minden felvételtelüket elérhetővé teszik. Az új kiadásban semmi sem változik, kivéve a minőséget, ami minden korábbi formátumnál jobb lesz. Az új fájlokat a szabadon használható FLAC (Free Lossless Audio Codec) veszteségmentes zenei formátumba mentik, és ezzel az értékes koncertfelvételek – az MP3 formátumhoz képest lényegesen jobb - az eredeti “mesterszalag” minőségével azonos minőségben lesznek hallgathatók – adta hírül a The Daily Telegraph (<http://www.telegraph.co.uk>) online kiadása.

TÖBBE KERÜLNEK A FÁK MINT A KARMESTER. A Claudio Abbado karmesterrel kötött megállapodást megszegve Milánó önkormányzata mégsem ültet el 90 ezer fát. A Scalába 24 év után visszatérő művész ezt kérte cserébe a várostól. Az észak-olasz város kezdetben örömmel rábólintott arra, hogy milliós gázs helyett fákkal fizessen, a június 4-re és 6-ra kitűzött koncert előtt néhány héttel azonban a milánói önkormányzat lemondta a megállapodást. Túl drága - szolt a városfejlesztési és a környezetvédelmi bizottság közös vétője. Abbado egyelőre nem nyilatkozik, nem tudni, hogy a projekt bukása ellenére megtartja-e fellépéseit.

WEINER LEÓ ZENESZERZŐ 125 ÉVE SZÜLETETT. Százhuszonöt éve, 1885. április 16-án született Budapesten Weiner Leó kétszeres Kosuth-díjas zeneszerző, zenepedagógus. Mivel ötven éve, 1960. szeptember 13-án halt meg, a kettős évforduló alkalmából emlékévet tartanak tiszteletére. A Bartók Béla és Kodály Zoltán kortársaként indult Weiner egy évig a Vígopera korrepetitora volt, 1908-ban a Ferenc József jubileumi pályadíj nyerteseként külföldi tanulmányutat tett. 23 évesen felkérték a Zeneakadémia zeneelméleti tanárának, néhány évvel később a zeneszerzés, majd a kamarazene tanszék professzora lett. 1922-ben II. vonósnyegyesével elsőnek nyerte el az amerikai Coolidge-díjat.

LISZT FERENC SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVFORDULÓJÁRA nemzetközi együttműködést kezdeményez és Liszt-világnapot hirdet a magyarországi Liszt-év 2011 koordinátora, a Hungarofest Nonprofit Kft. Klassz Zenei Irodája és a Magyar Zenei Tanács. A World Liszt Day projekt célja, hogy Liszt Ferenc születésének 200. évfordulóján, 2011. október 22-én az ünnepi megemlékezés fénypontjaként a világ minél több koncerttermében megszólaljon Liszt Ferenc Krisztus című oratóriuma, a zeneszerző életművének monumentális alkotása, nagyszabású találkozópontra egyesítve a Liszt-émlékév világszerte zajló eseményeit.